

Số: /BYT-PB
V/v tăng cường phòng, chống
bệnh Chikungunya

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

KHẨN

Kính gửi:

- Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương;
- Viện Vệ sinh dịch tễ, Viện Pasteur, Viện Sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng;
- Các Bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế (danh sách kèm theo).

Bệnh Chikungunya được ghi nhận lần đầu tiên vào năm 1952 tại Tanzania (thuộc khu vực Đông Phi). Bệnh Chikungunya là bệnh truyền nhiễm do vi rút Chikungunya gây ra, bệnh không lây trực tiếp từ người sang người mà lây truyền qua trung gian là muỗi *Aedes* (cùng loại muỗi vẫn truyền bệnh sốt xuất huyết). Triệu chứng thường gặp bao gồm sốt cao, đau nhức khớp, đau đầu, mệt mỏi và nổi ban, đa số người bệnh hồi phục sau vài ngày đến một tuần, tuy nhiên một số trường hợp có thể gặp tình trạng đau khớp kéo dài trong nhiều tháng. Theo thông tin của Tổ chức Y tế thế giới, hiện nay, dịch bệnh Chikungunya đang có xu hướng gia tăng, đã ghi nhận các đợt bùng phát lớn tại một số đảo ở Ấn Độ Dương và lan sang một số nước ở khu vực châu Phi, Nam Á và châu Âu. Nhằm chủ động kiểm soát, phòng chống dịch, Bộ Y tế kính đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố và các đơn vị triển khai ngay một số nội dung công tác sau:

1. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố chỉ đạo Sở Y tế và các sở, ngành liên quan:

- Tăng cường giám sát dịch ngay tại cửa khẩu, các cơ sở y tế và cộng đồng nhằm phát hiện sớm ca bệnh nghi ngờ, đặc biệt tại những khu vực có người trở về từ vùng có dịch. Khi phát hiện trường hợp nghi ngờ, cần tiến hành lấy mẫu bệnh phẩm để chẩn đoán xác định kịp thời.

- Tổ chức điều tra, xử lý triệt để các ổ dịch, không để lây lan, giám sát muỗi, véc tơ truyền bệnh tại các khu vực cửa khẩu và tại cộng đồng theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

- Chỉ đạo các cơ sở khám, chữa bệnh tổ chức tốt việc thu dung điều trị bệnh nhân, khai thác tiền sử bệnh, khám và điều trị kịp thời; đồng thời có kế hoạch phân cấp chuyên môn, tránh tình trạng quá tải bệnh viện.

- Triển khai công tác phòng chống dịch bệnh Chikungunya kết hợp với phòng chống sốt xuất huyết thông qua chiến dịch diệt lăng quăng/bọ gậy, đảm bảo tất cả các hộ gia đình tại vùng có dịch và có nguy cơ phải được kiểm tra, giám sát các bể, dụng cụ chứa nước, các vật dụng, đồ phế thải, nơi sinh sản của muỗi để tiến hành các hình thức tiêu diệt bọ gậy.

- Đẩy mạnh công tác truyền thông, giáo dục sức khỏe trên các phương tiện thông tin đại chúng. Nội dung truyền thông cần tập trung vào đặc điểm bệnh Chikungunya, triệu chứng điển hình, đường lây truyền và các biện pháp phòng

chống để người dân chủ động thực hiện các biện pháp phòng chống và kịp thời đến cơ sở y tế để được khám, tư vấn và điều trị đúng hướng dẫn.

- Rà soát, chuẩn bị đầy đủ nguồn lực phòng chống dịch bệnh, đảm bảo khả năng ứng phó kịp thời khi dịch xảy ra.

- Thành lập các đoàn kiểm tra, giám sát phòng chống dịch trên địa bàn, đặc biệt tại các khu vực có nguy cơ cao.

- Báo cáo kịp thời tình hình dịch bệnh về Bộ Y tế (Cục Phòng bệnh) theo Hệ thống quản lý giám sát bệnh truyền nhiễm theo quy định tại Thông tư số 54/2015/TT-BYT ngày 28/12/2015 của Bộ Y tế về hướng dẫn chế độ thông tin báo cáo và khai báo bệnh, dịch bệnh truyền nhiễm.

2. Viện Vệ sinh dịch tễ, Viện Pasteur, Viện Sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng, Bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế:

- Phối hợp với các tỉnh tập trung giám sát chặt chẽ tình hình dịch bệnh; tăng cường chỉ đạo công tác phòng chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn phụ trách, đặc biệt đối với các tỉnh có biên giới.

- Hướng dẫn chuyên môn, kỹ thuật cho các địa phương trong công tác giám sát, điều trị bệnh nhân, giám sát véc tơ, xử lý triệt để ổ dịch. Tổ chức các đoàn kiểm tra, giám sát, hỗ trợ các điểm nóng, nguy cơ bùng phát dịch.

- Báo cáo kết quả triển khai, đồng thời tham mưu Bộ Y tế các hoạt động phòng chống dịch bệnh.

Bộ Y tế kính đề nghị Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Viện trưởng các Viện Vệ sinh dịch tễ, Viện Pasteur, Viện Sốt rét - Ký sinh trùng - Côn trùng, các Bệnh viện trực thuộc Bộ Y tế khẩn trương tổ chức thực hiện và báo cáo kết quả về Bộ Y tế (Cục Phòng bệnh) theo quy định.

Trân trọng cảm ơn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Lê Thành Long (để báo cáo);
- BT. Đào Hồng Lan (để báo cáo);
- Các Đ/c Thứ trưởng;
- Văn phòng Chính phủ;
- Văn phòng Bộ Y tế;
- Các Cục: KCB, PB;
- Sở Y tế các tỉnh, thành phố (để thực hiện);
- TTKSBT các tỉnh, thành phố (để thực hiện);
- TTKDYTQT các tỉnh, thành phố (để thực hiện);
- Lưu: VT, PB.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Thị Liên Hương

KHUYẾN CÁO PHÒNG CHỐNG BỆNH CHIKUNGUNYA

Bệnh Chikungunya là bệnh truyền nhiễm cấp tính do vi rút Chikungunya gây ra, lây truyền từ người bệnh sang người lành thông qua vết đốt của muỗi vằn - cũng là loài muỗi truyền bệnh sốt xuất huyết. Triệu chứng thường gặp bao gồm sốt cao, đau nhức khớp, đau đầu, mệt mỏi và nổi ban, đa số người bệnh hồi phục sau vài ngày đến một tuần, tuy nhiên một số trường hợp có thể gặp tình trạng đau khớp kéo dài trong nhiều tháng. Hiện chưa có vắc xin và thuốc điều trị đặc hiệu, việc điều trị chủ yếu là hỗ trợ và làm giảm triệu chứng.

Để chủ động phòng, chống bệnh Chikungunya, Bộ Y tế khuyến cáo mạnh mẽ người dân thực hiện các biện pháp phòng bệnh sau:

1. Người về từ các quốc gia, khu vực đang có sự gia tăng dịch bệnh Chikungunya:

- Cần chủ động theo dõi sức khỏe trong vòng 12 ngày.
- Nếu có bất kỳ dấu hiệu bất thường về sức khỏe (như sốt, đau khớp, nổi ban ...) cần đến ngay cơ sở y tế để được khám, tư vấn và điều trị kịp thời.

2. Người dân tại các hộ gia đình, khu dân cư, cần thực hiện tốt các nội dung sau:

- Đậy kín tất cả các dụng cụ chứa nước để muỗi không vào đẻ trứng.
- Hàng tuần thực hiện các biện pháp diệt loăng quăng/bọ gậy bằng cách thả cá vào dụng cụ chứa nước lớn; thau rửa dụng cụ chứa nước vừa và nhỏ, lật úp các dụng cụ không chứa nước; thay nước bình hoa/bình bông; bỏ muối hoặc dầu hoặc hóa chất diệt ấu trùng vào bát nước kê chân chạn.
- Hàng tuần loại bỏ các vật liệu phế thải, các hốc nước tự nhiên không cho muỗi đẻ trứng như chai, lọ, mảnh chai, vỏ dừa, mảnh lu vỡ, lốp/vỏ xe cũ, hốc tre, bẹ lá...
- Ngủ màn, mặc quần áo dài phòng muỗi đốt ngay cả ban ngày.
- Tích cực phối hợp với ngành y tế trong các đợt phun hóa chất phòng, chống dịch.
- Khi bị sốt đến ngay cơ sở y tế để được khám và tư vấn điều trị. Không tự ý điều trị tại nhà.

DANH SÁCH CÁC BỆNH VIỆN TRỰC THUỘC BỘ Y TẾ

1. Bệnh viện Bạch Mai
2. Bệnh viện Chợ Rẫy
3. Bệnh viện C Đà Nẵng
4. Bệnh viện Trung ương Huế
5. Bệnh viện Đa khoa Trung ương Quảng Nam
6. Bệnh viện Đa khoa Trung ương Thái Nguyên
7. Bệnh viện Đa khoa Trung ương Cần Thơ
8. Bệnh viện E
9. Bệnh viện Hữu nghị Việt Nam - Cu Ba Đồng Hới
10. Bệnh viện Nhi Trung ương
11. Bệnh viện Bệnh nhiệt đới Trung ương
12. Bệnh viện Thống Nhất
13. Bệnh viện Hữu Nghị
14. Bệnh viện Lão Khoa Trung ương